

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 12877

DER FLIENDIKER KUFERT

Hans Christian Andersen

*The original of this title comes from the permanent collection of the
YIVO Institute for Jewish Research, New York, NY*

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

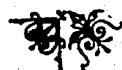
If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

WORKMEN'S CIRCLE SCHOOL
בַּיְתֵי־קָהָן־אֶמְשָׁנִים־פְּקוּדָה־בְּנֵי־עַל־עֲרֵי־
רַעֲדָקְטִירֶט פּוֹן ש. בָּאָסְטָאָמְסָקִי. סְפִּירִעִי נ' 2

האנט אנדערסן.

דער פְּלִיעָנְדִּיכָּעָר הוֹפָעָרָט

יִדִּישׁ - ג. רַיְזָעָן.

וּוִילְגָע

פֿאַרְלָאָג, נִכְעַד יִדִּישׁ פָּאַלְקָסְחוֹלְדִּי

1931

ביפליאטעך גֶּרְיָנִינְקָע בֵּימַעְלָעַךְ
רעדאקטירט פון ש. באסטאמסקי. סעריעג נ' 2

19

האנס אנדערסען.

לעָר פְּלוּעָנְדִּיקָעָר

קוֹפָעָרְט

יידיש - ג. ר. י. ז. ע.

וּרְיָהָלָן
פֿאָרְלָאָג
קִירְבָּלָה
בְּרוּמְבָּיְלָה
וּרְיָהָלָן
N.Y.

1931

Printed in Poland

Biblioteka „GRININKE BOJMEŁECH“
redagowano przez S. BASTOMSKIEGO.

H. Andersen.

Skrzynia latająca
Przekład Z. Rejzena.

Drukarnia „Express“ Wilno, Wielka 33.

דענעםאל פון האנס אנדערסן

אמאָל איז געווען אַסוחר. איז ער
געוועען אַזוי רײַך. אַז ער האָט גע=
קָאנְט אוֹיסְפָּלָאָסְטָעָרָן דִּי גָּאנְצָע גָּאָס
אוֹן נָאָר אַ גָּעָטְלָ דָּעָרֶצֶוּ מִיט לְוִיטָעָר
זִילְבָּעָרְנָעָ טָאָלָעָרָס. נָאָר ער האָט עַס
נִישְׁתָּ גַּעֲטָאָן אוֹן האָט בָּעָסָעָר דָּאָס
גָּעָלָט אַנְדָּעָרָש פָּאָרוּעָנָדָט. האָט ער
אוֹיסְגָּעָגָעָבָן אַ דְּרִיְעָר, פָּלְעָגָט ער
צָוִירִיק בָּאָקוּמָעָן אַ טָּאָלָעָר. יָא, ער אֵיז
גַּעֲוָעָן אַ טִּיכְטִיקָעָר סָוָחָר. אַבָּעָר
שְׁטַחוּבָן האָט ער דָּאָר גַּעֲמוֹזָט.

דער זוּן זיינער האט באקומווען דאס
גאנצע געלט און ער האט לומטיק גע=
לעפט: איז געהanganגען אלע נאכט אויף=
מאסקן=בעלער, האט געמאכט פאפי=
רענע שייכלער פון אסיגנאציעס און
האט געוואָרפן אין ים אריין רענדליך
אנשטאָט שטיינער. בי אוז מאַן פירונג
האט דאס געלט באָלד געזאלט זיך אויס=
געמען. און עס האט זיך טאָקע אויס=
גענומען. צום סוף האט ער געהאט
ニישט מערד ווי עטלעכע גראַשן און
פון קליידער האט ער געהאט נאָר אָפָּאָר
פאָנטאָפָּל און אָן אלטן שלאָפָּרָאָק.
אלע פרײַנד זיינע האבן אִים פֿאָרְלָאָזָן,
ויל זיַּה האבן מיט אִים מערד נישט
געקאנט זען זיך אֵין גאָס. נאָר אַיְינָעָר
פון זיַּה, אָ גוֹטְמוֹטִיקָעָר מענטשׁ. האט
אִים געשיקט אָן אלטן קוּפָּעָרט אָון
געלאָזָט אִים זאגָן: «פֿאָק זיך אֵין!»

יא. דאס איז געוווען גאנץ גוט
געזאגט. אבער ער האט נישט געהאָט
וואָס אײַנツופאָקן אוֹן דעריבער האט
ער זיך אלֵין אַריינְגֶעֶזֶט אַין קוּ
פערט אַריין.

דאָס איז געוווען אַן אוֹיסטערלִישער
קופערט: ווי נאָר מע פֿלְעָגָט אַ דְּרִיכָּ
טָאָן דָּעַם שְׁלָאָמָּן: האט ער אַנגָעָהוּבָּן
צָו פֿלְיָעָן.

אוֹן אַז דָּעַר יונגעָרְמָאָן אַיז אַריין אַין
קופערט, אַיז ער גְּלִיְיךְ אַרוֹיְסָגָעְפֿלוּיגָן
דוּרְכָּן קְרִימָעָן, הוֵיךְ אַרוֹיְףְ אַיבָּעָר דִּי
וּוְאַלְקָנָס, אוֹן אַוּוָעָק אַלְץְ וּוְיִתְעָר אַין וּוְיִתְעָר
טָעָר. צְיוּוַיְלָן פֿלְעָגָט דִּי דָּעַק פֿוֹן קופערט
קְנָאָקָן אוֹן טְרֻעָשְׁטָשָׁעָן אוֹן ער האט
דאָן געהאָט גְּרוּוּס פֿחָד, אַז דָּעַר קוּ
פֿערְט זָאָל נִיט צְעַפְּלִיעָן אוּיפְ שְׂטִיקְלָעָר,
וּוְיִלְךְ דָּאמָאָלְסָט וּוְאָלָט ער באָדָאָרְפָּט
מאָכָּן אַ נִּשְׁקָשְׁהָדִיקָּן הַיְמָלְ-שְׁפָרוֹנָג,

נישט אויטגעראעדט זאָל עס זיין!
ענדליך איז ער געקומען אַין דעם
לאָנד פון די טערקן. דעם קוּפערט
האט ער באַהאלטן אַין וואָלד אונטער
פאָרדאָרטע בלְעַטֶּעֶר, אֹן אלִיָּין אַיז ער
אוועק אַין שטאט אַריִין. דאס האט ער
געקאנט זיַּעַר לִיְּכֶט טָזָן, מְחֻמָּת בֵּין
די טערקן זיַּנְעָן אלְעָגָעָן ווּיְ
ער אַין אַ שְׁלָאָפְּרָאָק אֹן פָּאנְטָאָפְּלָ.
דאָ האט ער באָגָעָנט אַן אַם מִיט אַ
קְּלִיָּין קִינְד.

— הער דו, טערקייש אַם! — האט ער
גּוֹזָאָגָט: — ווֹאָס אַיז דאס פָּאָר אַגְּרוּיסְטָר
פָּאָלְאָץ דָּארָט, מִיט די פָּעַנְצָטָעָר אַין
דער היְך?

— דָּארָט ווֹיְנַט דעם קִינְגָּס טָאָכָּ.
טָעָר! — האט זִי גּוֹעַנְטָפָּעָרֶט — מַעַן הָאָט
איַר נְבִיאוֹת גּוֹזָאָגָט, אָז זִי חָוָעָט אַיבָּעָר
אַ גּוֹלְיִבְּטָן זיַּעַר אַומְגָלִיקְלָעָךְ זַיְן, אָז

דעריבער טאר קיינער צו איר נישט
קומוּן, בשעה דער קינג אַדער די
קייניגין זיינען נישטא דערבי.

— אָ דאנק! — האט געזאגט דעם
סוחרים זון. ער אי אוועק אין וואַלְד
ארײַן, זיך געזעט אַין דעם קוֹפֿערַט
זײַנעַם, אַרוֹיפֿגַעְפְּלוֹיגַן אוּפִין דָּאַךְ פָּוּן
פָּאַלְאַץ אָוּן אַרְיִינְגַעְקָרָאַכְן דָּוְרָכְן פָּעַנְ.
צְטָעֵר צוּ דָּעַר בַּתְ-מַלְפָּה אַרְיִין.

זַי אַיְזַ גַּעֲלַעַגְן אַוִּיפַּעַט דָּעַר סַאַפְּעַ אָוּן
גַּעַשְׁלַאַפְּן, זַי אַיְזַ גַּעֲוַעַן אַזְוִי שִׁין, אָז
ער האט זַי גַּעֲמִוֹּת אַקְוּשׁ טָאַן. זַי האט
זַיךְ אַוִּיפֿגַעְכָּאַפְּט אָוּן זַיךְ זַיְעַר דָּעַר-
שְׁרָאַקְן, נָאָר ער האט אַיר גַּעַזְאַגְט, אָז
ער אַיְזַ דָּעַר טַעַרְקִישָׁעַר גַּאַט, וּוֹאָס
אַיְזַ צוּ אַיר גַּעַקְוּמוּן פָּוּן דָּעַר לַוְפְּטַן,
אוּן בָּאָס אַיְזַ אַיר זַיְעַר גַּעַפְּעַלְן.

אַזְוִי זַיְנַעַן זַי גַּעַזְעַטְן אַיְינַט לַעֲפָן
אנְדָעַן אָוּן ער האט אַיר דַעַרְצִיְילְט

מעשיות פון אידע אויגן: אָז זַי זִינְעָן
וּוי דֵי הַעֲרָלֶעֶסְטָע טוֹנְקָעָלָע יַמְעָן
וּוְ דֵי גַעַדְאַנְקָעָן שְׂוִימָעָן אַרוּם אַזְוִי
וּוְ יַם-מִיְדָלָע. עַר הַאָט אִיר דַעַר-
צִיְילַט פֿוֹן אִיר שְׁטָעָן, אָז עַר אַיז וּוְ
אַשְׁנִי-פְּאַלְאַץ מִיט דֵי שְׁעַנְסָטָע זָאַלָּן
אוֹן בַּילְדָעַר. אַוְיךָ הַאָט עַר אִיר דַעַר-
צִיְילַט פֿוֹן בּוֹשָׁלָן, וּוְאָס בְּרַעְנָגֶט דֵי
לִיבָעַ קִינְדָעָרְלָעַךְ אַרְאָפְּ.

יאָ, דָאָס זִינְעָן גַעֲוָעָן וּוֹנְדָעָרְלָעַכְבָּעַ
מעשיות! דָאָן הַאָט עַר גַעֲבָעָטָן דֵי בַת-
מֶלֶכה, זַי זָאַל מִיט אִים חַתּוֹנָה האַבָּן,
אוֹן זַי הַאָט אִים גַלְיִיךְ גַעֲגָעָן אִיר
יעָאָוָרְטָן.

— אַבְעָר אִיר מִזְוַת שְׁבַת אַהֲרֹן
קוֹמָעָן. דָאָן אַיז בַּי מִיר דַעַר קִינְגָן אָזְן
די קִינְגִיגָן צָוָם טַיִי. זַי וּוֹעֲלָן זַיְךְ זִיְעָר
אַיְבָעַרְנָעָמָעָן, וּוְאָס-אַיךְ הַאָט חַתּוֹנָה
מִיט דָעַם טַעַרְקִישָׁן גַאֲטָן! אַבְעָר זַעַט

אנגלייטן עפעם גאָר אַ שיין מעשההֶלע
צום דערצ'ילן, ווילַ די עלטערן מײַנוּ
האָבן שרעקלעך לֵיב מעשההֶלע. מײַן
מוֹטער הערט לִיבער מאָראָאלישׂע אוֹן
ערנְכְּטָע, אוֹן מײַן פָּאָטער — לְוַסְטִיקָע.

איַבעָר ווּלְכָע מַעַן קָאָן לְאָכוֹן.
— יָאָ, אַיך ווּלְ קִיְּן אַנדָּעָר חַתּוֹנָה=
מַפְּנָה נִשְׁתַּבְּרָעָגָען, נָאָר אַ מעַשְׂהָלָעָן.
הָאָט עָר גַּזְוָאָגָט. אוֹן זַיִּה האָבן זַיִּךְ
צַעֲשִׂידָט. די בַּתְּ-מַלְכָּה הָאָט אִים גַּעַּדְשָׁן
שַׁעַנְקָט אַ שׁוֹעָרָד, בָּאוֹעַצְתָּ מִיט גַּאֲלָן.
דַּעַנְעָ מְטַבּוּות, ווּלְכָע עָר הָאָט גַּעַּדְשָׁן
קָאָנט זַיִּךְ אַיסְגָּעָפָן.

דאָן אַיז עָר אַוּעָקָגָעָפָלוּיגָן, הָאָט
זַיִּךְ גַּעֲקוֹיְפָט אַ נִּיעַם שְׁלָאָפְרָאָק אוֹן
זַיִּךְ גַּעַזְעַצְתָּ דְּרוֹיְטָן אַיִּן הוֹאָלָד אוֹן
פָּאָרְפָּאָסְט אַ מעַשְׂהָלָעָן. אוֹיְף שְׁבַּת הָאָט
עַט גַּעַדְאָרְפָּט פָּאָרְטִיק זַיִּן אוֹן דַּאֲסָט
אַיז גַּעַזְוָעָן נִיט אָזְיִי גַּרְיְינְגָן.

אַפְּבָר אֹוֵיפֶ שְׁבַת אִיז עַס דָּךְ פָּאוֹרַ
טִיק גְּעוּוֹאָרָן.

דָּער קִינְגַּ, דִּי קִינְגִּין אָוּן דָּער
גָּאנְצָעָר הוַיְף הָאָבָן גְּעוּוֹאָרָט בִּי דָּער
בַּתְ-מַלְכָה מִיטָן טִי. מַעַן הָאָט אִים
זַיְעַר פְּרִיְינְדְּלָעַךְ אַנְטְּפָאנְגָעַן**).

— וּרְוַעַט אִיר אָונְדוּ אִיצְט דָּערְצִילְן אַ
מַעְשָׂה? — הָאָט דִּי קִינְגִּין גְּעוּוֹאָגָט,
אַטְּפִזְוִינְיקָעַ מַסְרַ-הַשְּׁפְּלַדְיקָעַ מַעְשָׂה?
— אַבְּעָר מַע זָאָל דָּערְבִּי אֹוִיךְ
קָעְנָעַן לְאָכָן! — הָאָט דָּער קִינְגַּ צָוִ
גְּעַגְעָבָן.

— אָךְ! — הָאָט עַר גְּעוּוֹאָגָט—מַע מַזְוָן
עַס הָעָרָן מִיטְ קָאָפְּ. אָוּן גָּעֲנוּמָעַן דָּערְ
צִילְן:

— אַמְּאָל אִיז גְּעוּוֹעַן אַ פְּעַקְלַ שְׂוּעָעַ
בְּעַלְעַךְ, וּוֹאָס הָאָבָן זִיךְ זַיְעַר גְּרוֹוִיסָט
גָּעהַאָלְעַן מִיטְ זַיְעַר הוַיְכָן יְהֻום. זַיְעַר
שְׁטָאָם-בּוּיִם, דָּאס הַיִּסְטְ-דִי גְּרוֹוִיסָט

סָאַטְנָעַ, ווֹאָס יַעֲדָעַ שַׁוּעַבְעַלְעַ אִיז
גַּעוּעַן אַ קְלִינְטְשִׁיק שְׁטִיקָלְעַ פֿוֹן
אַיְרַ, אִיז גַּעוּעַן אַ גְּרוּיסֶעַר אַלְטָעַר
בּוּיִם אִין וּאַלְדַּה. זַיְנָעַן דֵּי שַׁוּעַבְעַלְעַךְ
גַּעַלְעַגְן אַוִיפְן גַּעַזְיִמְסַ צְוִישַׁן אַ פִּיעַרַ.
צְוַואָגַג אָוֹן אַן אַלְטַן אַיְזָעַרְגָּעַם טָאָפַ
אָוֹן הָאָבָן דֻּעַרְצִיְּלַט זַיְ פֿוֹן זַיְעַר יַוְגַּטַּ.
יָא, הָאָבָן זַיְ גַּעַזְגַּט, בְּשַׁעַת מִיר זַיְנָעַן
גַּעוּעַן אַוִיפְן גַּרְיִנְעַם צְוַיִּיג, הָאָט אָוְנָדָז
נִישְׁטַ גַּעַפְעַלְטַ פֿוֹן פּוֹיגְלָמִיךְ. אַלְעַ
אָוְנָט אָוֹן אַלְעַ אַינְדָּעַרְפְּרִי הָאָבָן מִיר
גַּעהָאָט דִּימְעַנְטְּ-טַיִּי, דָּאָס אִיז גַּעוּעַן
דַּעַר טַוִּי; דָּעַם גַּאנְצַן טָאָג הָאָבָן מִידַּ
גַּעהָאָט זַוְנָעַן-שַׁיִּין. דָּאָן הָאָט דֵי זַוְן גַּעַ-
שַׁיְנָעַן אָוֹן אַלְעַ קְלִיְנָעַ פִּיגְלַ הָאָבָן
אָוְנָדָז מַעֲשִׂיות דֻּעַרְצִיְּלַט. מִיר הָאָבָן
לִיְכַט גַּעַקְאָנְטַ בָּאַמְּעַרְקָן, אֹז מִיר זַיְנָעַן
אוּיךְ רַיִיךְ גַּעוּעַן, דָּעַן דֵי בְּלַעַטְעַרַ.
בְּיִמְעַר זַיְנָעַן. נָאָר זַוְמָעַר גַּעוּעַן באַ-

קלַיידט, אַפּעַר אָונְדוֹזֶר פָּאַמִּילְיֵיעַ הָאָט
גַּעֲקָאנְט בָּאוּווִין צוֹ שָׁאָפָן זִיךְרָגִינְעַ
קַלְיִידָעַר סִיךְ פָּאָרָן זָוְמָעָה, סִיךְ פָּאָרָן
וַיְוִינְטָעָר. אַיִינְמָאָל זַיְנָעָן אַפּעַר גַּעֲקָוָן
מַעַן דִּי הַאַלְצָהָעָקָעָר אָוָן עַס אִיז גַּעַן
זָוָאָרָן אַגְּרוּסָע אַבְּעָרָקָעָרָעָנִישׁ; אַנְפָן
דָּזָעָר גַּאנְצָע פָּאַמִּילְיֵיעַ אִיז צַעַשְׁפָּאַלְטָן
גַּעַוּאָרָן, דָּעָר שְׂטָאַמְפָּאַטָּעָר אָונְדוֹזֶרְעָר
הָאָט גַּעֲקָרָאָגָן אַשְׁטָעַלְעַ אַלְסָ הוּיפְטָן
מַאֲסָט אַוִּיפָּאָפְּרָעְכְּתִיקָעָר שִׁיפָּ, וּוּלְכָעַ
הָאָט גַּעֲקָעַנְט אַרְוָמְרִיְּין דִּי גַּאנְצָע
וּוּלְטָן, וּוּעַן זִי וּוּלְטָן עַס נָאָר גַּעַוּאָלָט.
דִּי אָונְדוֹעָר צַוְּיִיגְן הָאָבָן גַּעֲקָרָאָגָן
אָנְדוֹעָרָע בָּאַשְׁעַפְטִיקָוּנוֹגָעָן, אָוָן אָונְדוֹזָ
אִיז אוִיסְגַּעַפְאָלָן דָּעָר גַּוְרָל אַנְצָוּצִינְדָּן
לִיכְטָ דָעַם נִידְעָרִיקָן הַמוֹן...”

— “מַיִין שִׁיקְוָאָל אִיז אַגְּנָץ אַנְפָן
זִעְרָעָרִי” — הָאָט גַּעַזְאָגָט דָּעָר אַיְזָעָרָנָעָר
טָאָפָן, וּוָאָס אִיז גַּעַלְעָגָן. לְעֵבָן דִּי שְׂוּעָן

בעלעך – זינט איך האב דערזען דאס
לייכט פון דער וועלט, בין איך
פֵּיל מֶאָל גַּעֲשִׁיעָרְט אֹן גַּעֲקָאָכְט גַּעַ
וואָרָן. איך זָאָרג פָּאָר דָּעַם, וְאָס הָאָט
אַדוּעָרָה אַפְּטָן וּוְעָרָט, אֹן בֵּין, אַיִן
פְּלוֹג גַּעֲרָעְדָּט, דָּעַר עַרְשָׁטָעָר דָּא אַיִן
הָוִינָּן. מֵיִן אַיִינְצִיקָּעָר פָּאָרְגָּעָנִיגָּן אַיִן
נָאָכָּן עָסָן צָוְלִיגָּן אַרְיִינְגָּר אֹן אַפְּיִינְגָּר
אוַיְפָּן גַּעֲזִימָס אֹן שְׁמוּעָסְן שְׁכַּלְדִּיקָּע
רַיִד מִיט דִּי חַבְּרִים מַיִּינָּע. אוַיסְעָר דָּעַם
עַמְּעוֹר, וּוּלְכָבָר גִּיט אַוּוָק פָּוּן צִיְּט
צָוְצִיְּט אוַיְפָּן הוַיִּפְּ נָאָךְ וּוְאָסָעָר, לְעַבְּן
מִיר דָּא אַלְעַ הַינְּטָעָר צָוְגַּעְמַאְכָּטָע טִירָן.
אוֹנְדוֹזָעָר אַיִינְצִיקָּעָר נַיִס = בְּרַעְנְגָּעָר
איַן דָּעַר מַאְרִיךְ-קַוִּישׁ. אַבָּעָר עַר רַעְדָּט
צָוְחַזְפָּה דִּיק וּוּגָּן דָּעַר רַעְגִּירָוָנָּג אֹן
וּוּגָּן דָּעַם פָּאָלָק. אַנוּמָלָט איַן אַלְטָעָר
טָאָפְּ אַרְאָפְּגָעָפְּאָלָן פָּאָר שְׁרָעָק פָּוּן דָּעַם
קַוִּישׁס רַיִד אוַיִּפְּ דָּעַר עַרְד אֹן זִיךְ

צעפראָן אויף שטייקלעך! אוּ, איז דאָך
אַ סחרה, אַט דער דֶּזֶקְעָר קוֹיְשָׁ?"
— "דוּ רעדסַט שווין אַ בִּיסְלַ צוֹפִילַ!"
האָט דֵּי פִּיעַרְצְׂעוֹאנְג גֻּזְאָגַט אוֹן האָט
אַ קְלַאַפַּג עֲטָאָן אָן דָּעַם פִּיעַרְשְׂטוּין,
אוֹ פּוֹנְקָעַן האָבָּן גַּעַשְׁפְּרִיצַּט. — לְאָמִיר
בעסער מאָכַן אַ לְּוֹסְטִיקַן אָוֹנוֹטַן.

— אַי, לְאָמִיר שָׁמוּעָן פֿוֹן דָּעַם, וועָר
עַס אַיְזַן דָּעַר גְּרוּעַסְטָעַר יְחִסְן צוֹוִישַׁן
אוֹנדְזַן! האָבָּן גֻּזְאָגַט דֵּי שׂוֹעַבְעַלְעַךְ.
— נְגִינַּן אַיךְ האָפַן נִישְׁתַּלְיֵב צוֹ רִיְדַן
פֿוֹן זִיךְ אַלְיַין — האָט דָעַר טָאַפַּג גַּעַנְטַן,
פְּעַרְט — לְאָמִיר בעסער מאָכַן אָן אָוֹנוֹטַן,
אוֹנְטְּעַרְהַאַלְטוֹנְגַן. אַיךְ ווּלְאַנְהִיבַן אוֹן
עֲפָעַם דָּעַרְצִיְילַן. יְדַעְרָעַר פֿוֹן אוֹנְדוֹ
וּוְעַט דָּעַרְצִיְילַן, ווֹאָס עַר האָט דָוּכַ
גַּעַמְאַכְט אַיְזַן זִיךְ לְעַבְן. דָאָס וּוְעַט דַּאַךְ
זִיךְ אַזְוִי אַנְגַּעַנְעַם אוֹן פְּרִילְעַמִּי! אַלְזַא
הַעֲרָתָה: אוּפַן בְּרַעְגַּפְן מְזֻרְחִים בַּיִ

די דענישע בוכטעס ...

„אָ גַּרְוִיסָּאַרְטִּיקָּעֶר אֲנָהֵיִב“ – האבן
אויסגעראָפַן אלע טעלער – דאס איז
געוויס אַ מעשה, ווֹאָס ווֹעַט אלעמען
גַּפְפַּעַלְנִין“

– יָאָ, האט דער טָאָפַן ווַיְיִתְעַרְדַּעַר =
צִילַּט – דָּאָרֶט הָאָב אִיךְ מַיִן יוֹגָנֶט פָּאָרֶט =
בראכט בַּיִּ אַ שְׁטִילְעַר פָּאָמְילִיעַ. דָּאָס
מעבָּל אִיז דָּאָרֶט פָּאָלִירַט גַּעוּוּזָן,
די פָּאָדְלָאָגָעָס פָּאָטִירַט, אוֹן אלע פָּעָרֶצְן
טָעַג פְּלָעָגֶט מַעַן אַנְצִיעַן נִיעַ פָּאָרֶט
הָאָנְגָּעָן ! ”

– אָךְ, ווֹי שִׁין אַבְּרָדָעָץ – האט
געזָאָגֶט דַּי קָאָטְשָׁעָרָע – מַעַן זַעַט גַּלְיִיךְ,
אוֹ דָּאָס דָּעָרְצִיְּלַט אַיִּנְעָרַט, ווֹאָס האט
לְאָנְגָּפָאָרְבָּרְאָכְט צְוִוִּישָׁן פְּרוֹיְעָן ! עַם
הָעָרָט זַיְדָע עַפְעַט בָּאָזְוָנְדָעָר רַיְינָס אִין
דָּעַר מַעַשָּׂה ! ”

– יָאָ, דָּאָס זַעַט מַעַן ! – האט גַּעַזָּאָגֶט

דער זואסער=עמער און האט פאר פרײַד
אוּשׁ אָזעַן געטָאַן זִיךְ אָן דָּעַר פָּאָד=
לְאָגָע.

דער טאָפּ האָט ווֹיְטָעַר דָּעַר צִיְּלַט
און דער סּוֹף אִין גָּעוּוֹעַן פּוֹנְקַט אֶזוֹי
שֵׁין ווֹי דער אַנְהַיְבּ.

אלָעַ טַעַלְעַר האָבָן גַּעֲקָלְאָפּט פָּאָר
פרײַד אָוּן דַּי קָאָטְשָׁעַרְעַז האָט אַרוֹיס=
גַּעַצְוִיגַן אָגְרִינְעַז פֿעַטְרִישְׁקָעַ פָּוֹן שְׁפִּיּוֹ=
קָעַסְטָל אָוּן בָּאָקָרָאנְצָט דָּעַרְמִיט דָּעַם
טָאָפּ, וּוֹיְלַזְיַ אָט גָּעוּוֹסְטַ, אָז וּ
וּוְעַט מִיט דָּעַם פָּאָרְשָׁאָפּן עַגְמָת=נְפָשַׁת
אלָעַ אַנְדָּעַרְעַ. אָז אַיךְ וּוֹעַל אִים הַיְינְטָ
קָרָאנְצָן”—הָאָט זִי גַּעַטְרָאָכְט—וּוְעַט עַר
מִיכְ בָּאָקָרָאנְצָן מַאֲרָגַן.”

—“אַיְצָטָעַר וּוֹעַל אַיךְ טָאָנְצָן”—הָאָט
גַּעַזְגַּט דַּי פֿיְיָעַר=צָוּאָנָג אָוּן האָט
אַנְגָּעָהוּיְבּוּן צָוּ טָאָנְצָן. אָה, גָּאט אִין
הַיְמָלָ, וּוֹי זִי האָט עַס גַּעַהוּיְבּוּן אַבְּיִסְלָ

איין פום איין דער הייך ! דער באצוג
פון דעם אלטן שטול דאָרט איין ווינקל
האָט געפלאַצט ביי דעם אַנְבָּלִיך.

וועט מען אַיצט אויך מיך באָ=
קראנצֶן ?" האָט געפרעגט די פֿיעָר=
צוֹוָאנְג אָוָן אַיז גַּעוֹאָרֶן באַקְראָנְצֶט.

— "וּוְאָס פֿאָר אַ גַּעֲמִינְעַ לְיִיט דָּאָס
זַיִינְעַן !" — האָבָן די שׂוּעָבָעַלְעַךְ גַּע=
טרָאָכֶט.

אַיצט האָט דער סָאמָּפוֹאָר גַּעַדָּרְפֶּט
זַיִנְגָּעַן. אַבְּעָר עָר האָט זִיךְ אַנְטְּשָׁוָּל=
דיַיקְט אָוָן דָּעַרְקָלְעָרט, אָוָן עָר אַיז פֿאָר=
קִילְט אָוָן אָוָן עָר קָאָנוּ נָאָר זַיִנְגָּעַן אַיז
קָאָכְעָדְיקָן צַוְּשָׁתָאָנד. אַבְּעָר דָּאָס אַיז
איַן פְּלוֹג גַּעוֹזָעַן בְּלוֹיזְגָּזָזָה: עָר האָט
גַּעוֹאָלְט זַיִנְגָּעַן נָאָר אוּיפְּ דָּעַם טִיש
דָּאָרט ביי די הַעֲרָשָׁאָפְּטָן.

אוּיפְּפָעַנְצָטָעָר אַיז גַּעַזְעַמְן אָן
אלְטָעָפָעָדָעָר, וּוְאָס די דִּינְסָט פְּלָעָגֶט

מיט איד שרייבן. די פעדער האט זיך
מיט קיינ՛ שום זאך נישט אויסגעציינט.
אויסער מיט דעם, וואס זי אייז טיף
איינגעטונקט געווען אין טויטער. אבער
טאקווע דערמאיט האט זי זיך גראיס=
געהאלטן.

— “ויל דער סאמאָוואר נישט זינ=
גען — האט זי געזאגט — אייז ווי ער
ויל זיך. דארטן זיצט אין אַשטייגל
אַנאכטיגאל, וואס קאנּ זינגען. אמת,
זי האט זיך גראנישט געלערנט. אבער
היינט אין אַוונט וועלן מיר אויספֿרוּוֹן
אייר קענטשאָפט.”

— “איך געפין עס פאר העכטט נישט=
פאסיק” — האט זיך אַפְגָעָרוֹפָן דער
טשׁינִיק (ער אייז געווען דעם סאמאָ=
ווארס אַ גוטער ברודער און אַ שְׂטִיקָל
קרזֶב זײַנָּער) — אָז אַ פרעמדער פויגל
זאָל פאר אָונְדֶז זינגען. אייז דאס פאָט=

רייאטיש? זאל דער מאرك-קוויש זאגן
זיין מיינונג וועגן דעתם.”

— “איך בין צעකאכט” — האט דער
מאرك-קוויש געוזאגט — איך בין אורי
צעקאכט, אז אויר קענט זיך עס איך גאר
ニישט פֿאָרְשַׁטְּפֿאָלְן! אָט אָזְוִי פֿאָרְבְּרָעְנְגַט
מען עס אָנוֹנְטָא? סֶ'וָאַלְטָג גַּעֲוָעֵן אַסְכָּד
קליגער, מײַן איך, צו מאכָן עפָעָס אַ
שפֿילַ, אָונַ אַיך ווֹאַלְטָדִי שְׁפֿילַ גַּעַ-
פֿירַט!”

— “יא, יא, לאמיר מאכָן אַ
שפֿילַ!” — האבן אלע אויסגעשריען.
פלוצְלַיְנָג האט זיך די טיר געעפָנט.
דאָס אִיז אַרְדִּין דאָס דִּינְסְטְּמִידָל.
אלע זײַנען זַיִ שְׁטִילַ גַּעֲוָאָרָן אָונַ האָבן
ニישט גַּעֲוָאָגָט קִיְּין פֿיפָס צו טָאנַ.
אָפְעָר דָּא אִיז נִישְׁתְּ גַּעֲוָעֵן קִיְּין אִיז
טָאָפַ, ווֹאָס זָאַל נִישְׁתְּ האָבן גַּעֲטְרָאָכָט
פֿאָר זיך. אָז ער ווֹאַלְטָ אַסְכָּד = אַסְכָּד

געקאנט אויפטאן... “יא, וווען איך וואלט
נאר געוואַלט” – האָט יעדערער גע-
טראכט – דאן וואלט עס באָמת געוועזון
אַ לְוֹסְטִיקָר אָוּנוּטֶן!

דאָס דינסטמיידֵל האָט גענומען די
שׂוועבעַלְעַד אָוּן אָנְגָעָצָונְדָן פֿיַעַר.

גאָט זָאָל אָפְהִיטַן, מִיט ווּאָס פֿאָר
אַ קְנָאָק זַיִּה האָבָן עַס אוּפְגַעְפְּלָאָמָטִי
– אַיְצַט קָעַן יַעֲדַעַר זָעַן, אוּ מִיר
זַיְנָעַן דיּ עַרְשְׁתַּעַי! – האָבָן זַיִּה גַעַ-
טראכט, – ווּאָס פֿאָר אַ גְּלָאָגָז, ווּאָס
פֿאָר אַ לִיכְטַמִּיר האָבָן! – אָוּן זַיִּה
זַיְנָעַן פֿאָרְבְּרָעַנט גַעֲוָאָרֶן.

๖

– דָאָס אַיִּז גַעֲוָעַן אַ ווּנְדַעַרְשִׁיןְעַ –
מַעַשָּׂה! – האָט דיּ קִינְגִּין גַעֲזָגַט –
מִיר האָט זִיךְ גַעֲדָכְט, אוּ אַיךְ זִיךְ אַיִּז
קִידְ צַוְאָמָעַן מִיט דיּ שׂוּעַבְעַלְעַד...

יא, זו וועסט אונדזער טאכטער פאר
א וויב האבן.

— אודאי! — האט געזאגט דער קי-
ניג — מאנטיק וועסטו אונדזער טאכטער
באקומען.

אייצט האבן זיי שוין צו אים געזאגט
דר, וויל ער האט דאך געזאלט ווערן.
א גלייד פון זיער משפהה.

אלזא איז די חתונה באشتימט גע-
ווען און דעם אוננט פריער איז די
גאנצע שטאט אילומינירט געווען
קוכן און בייגל האט מען געמיילט, די
ווײַיסע חברהנิกעס האבן זיך געתופט
אויף די גאסן, געשדיין „הורהא“!
און נעמײַפֿט אויף די פינגער. עס איז
געווען אומבאשרִיּוֹבלָעַ גְּרוּיסָאַרטִיק.

— “איך דארף אויך זען עפֿעס טאן
לפֿבּוֹד יומֶ-טוֹבֶּ” — האט דעם סוחרס זון
געטראכט. און ער האט אַנגָעַקְוִיפֿט

ראקעטן. קנאָלערלעַך און פֶּלְעֶרְלִי
אנדעַרַע פִּיעַרְוּעַרְק, אַרְיִינְגֶּלְיִיגַט עַס
אֵין קוֹפָעַרְט אַרְיִין אָוּן זִיךְ גַּעֲלָאָזֶת
פְּלִיעַן דַּעֲרָמִית אֵין דַּעַר לְוֹפֶט אַרוּתַה.
גָּאָט אֵין הִימָּלֶר, סָאָר אָקָנוּן אָוּן
לִיאָרָעַם סָאִין גַּעֲוָאָרְנִי!

אַלְעַ טַעַרְקָן הַאָבָן דַּעֲרָבִי אַונְטַעַרְ-
גַּעַשְׁפְּרוֹנוֹגָעַן אַזְוִי הַוִּיר, אָז דִּי פָּגָן-
טָאָפָל זַיְנָעַן זַיְ אַיְבָּרָן קָאָפְ גַּעַפְלוֹיָגָן.
אַזְעַלְכָע מִינִי לְוֹפֶט דַּעֲרָשִׁי נְוֹגָעַן הַאָבָן
זַיְ קִיְּנָמָאֵל אֵין לְעַבְנָן נִישְׁטַ גַּעַזְעַן.
אַיְצַט אִיז זַיְ קָלָאָר גַּעַוָּאָרְגַן, אָז דָאָס
אִיז טָאָקָע גַּעַוְעַן דַּעַר טַעַרְקִישָׁעַר
גָּאָט, וּוֹאָס הָאָט דִּי בִּתְ-מַלְכָה גַּעַזְאַלְט
בַּאֲקוּמוּן.

וּוִי נָאָר דַּעַמְ סַוְחָרָס זָוֵן הָאָט זִיךְ
וּוַיְדַעַר מִיט זַיְן קוֹפָעַרְט אַרְאָפְגַּעַל אָוּן
אֵין וּוְאַלְדַּ, הָאָט עַר גַּעַטְרָאָכְטָה: «אֵיךְ
וּוְעַל אֲגִי טָאָן אֵין שְׂטָאָט אַרְיִין, גַּעַ-

וואָר ווועָרן, ווי אַזְוֵי האָב אִיךְ אוַיסֶס-
געַנוּמָעַן מִיטְ מִינָעַ שְׁטִיקַ!
מעַקְעַן לְיִכְתְּ פָּאָרְשְׁטִיְין, אֹז עַר האָט
שְׁטָאָרָק חִשְׁקַ גַּהֲאָט צֹ גַּעֲוָאָר ווּעָרָן
דָּאָס.

אִיךְ, וואָס דִּי לְיִיטְ האָבָן זִיךְ אִים
אנְדָעֶרְצִיְילְטַ! יַעֲדָעֶרְתַּ, בַּיְ ווּעַמָּעַן. עַר
הָאָט זִיךְ נָאָר נַאֲכַגְעַפְרָעַגְטַ, הָאָט אִים
דָעֶרְצִיְילְטַ אָן אַנְדָעַר מַעַשָּׂה, אַבְעָר גַּעַשְׁ
פָּעַלְן אִיז דָּאָס אַלְעַמְעַן גַּעֲוָעָזָן.

— אִיךְ האָב גַּעֲזָעַן דַעַם טַעַרְקִישַׁן
גַּאָטַ! — הָאָט אַיְנָעַר דָעֶרְצִיְילְטַ — זִינָעַ
אוִיגַן זִינָעַן גַּעֲזָעַן ווי בְּלִישְׁטַשְׁעַנְדִיקַע
שְׁטָעָרַן, אָוָן דִּי בָּאָרְד — ווי שְׁוַיְמַעְנָדִיק
וְאַטְעָר!

— עַר אִיז גַּעַפְלְיוֹגַן אִין אַ פִּיעָרַיִךְ
דיַקְעַן מאָגְטַלְ — הָאָט אָן אַנְדָעֶרְעַר אַיְבָעַרְ
גַּעַגְעַבְן — אָוָן דִּי שְׁעַנְסְטַעְ מַלְאָכִים-
קַעַפְלְעַרְ האָבָן אַרוֹיסְגַּעַקְוַקְטַ פָּוָן זִינָעַן

פֿאַלְדִּין אָפָעָר !

יא, ער האט זיך אַנְגָעַה עַרְט ווֹנדָער -
לַעֲכָע זַאֲכָן, אָוָן מַאֲרָגָן הָאָט גַּעַדָּרֶפֶט
זַיִן דֵי חַתּוֹנָה.

ער אַיְז ווַיְדָעֶר צַוְרִיקְנַגְעָנְגָעָן אַיְז
וּוְאַלְד אַרְיַין, צַו וַעֲצַן זַיך אַיְז קַוְפָּעָרֶט -
אָפָעָר וּזְאַיְז ער אַהֲנְגַעְקְמָעָן ? דָעֶר
קַוְפָּעָרֶט אַיְז פַּאֲרְבָּרְעָנֶט גַּעַוּאָרֶן. אַ
פּוֹנָק פּוֹנָק דָעֶר פִּיעַרְוּעַרְק אַיְז אַיְז
קַוְפָּעָרֶט גַעַבְּלִיבָן. פּוֹנָק דָעֶר פּוֹנָק אַיְז אַ
פִּיעַר אַיְפָגְגַעְגָעָן אָוָן אַנְשְׁטָאָט דָעֶר
קַוְפָּעָרֶט אַיְז גַעַבְּלִיבָן אַ הַוִּיפָּן אַש.

דָעֶר סַוְחָרָס זַוְן הָאָט שְׂוִין נִישְׁת
גַעַקְאָנֶט מַעַר פְּלִיעָן, נִישְׁת גַעַקְאָנֶט
מַעַר צַו זַיִן פְּלָה גַרְיִיכָן.

אוָן זַי אַיְז דָעֶר גַאנְצָן טָאָג גַע -
שְׁטָאָנָעָן אוִיפָּן דָאָך אוָן גַעַוְאָרֶט אוִיפָּן
איַם. זַי ווֹאָרֶט נַאֲך עַד הַיּוֹם. ער אָפָעָר
וּוְאַנְדָּרֶט אוִיפָּף דָעֶר וּוְעַלְתָ אָוָן דָעֶר -

צ'ילט מעשיות נאר זי זינען שווין
ニシット אועלכע לוסטיקע ווי די מעשה
מיט די שועבעלען.

אכטונג, שולן!

שווין דערשיגען !!!

בְּלֵעָם

לידצער=זָאַמְלָוְנָג

מִתְבָּאָת

אונטער די גרייניגע בעיילען

צונוי פגעטעלט פון ש. באסטעמיסקי.

מוציא אלישע רעדאקייע פון גוזנג-לערער חון
די מילנץ ידישע שולן אונ דיריגנט פון

hilbign-cqr א. סלעפ.

מיש באשטעלונגן זיך מאנדן:

S. Bałtowski. Wilno, Stefańska 24, 28

לְאַטָּא-שְׁפִיל רַעֲטַעֲנִישׁ"

וְיֵבֶן עֲמֹדָה

פֿרְנָסְבָּקְנִי.

בָּאַמְּרָקְוּנוּגָעַן צוֹם שְׁפִיל

- אָזְנַן -

עַמְּפָעָרָס צוֹ דִי רַעֲטַעֲנִישׁ

בְּאַרְבָּאָז
אָזְנַן

דִי נַיְעַ יְדִישָׁע פָּאָלְעַנְשָׁוָה

בְּאַרְבָּאָז
אָזְנַן